

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ)

підготовки бакалавра

спеціальності 071 Облік і оподаткування

освітньо-професійної програми Облік і оподаткування

Силабус освітнього компонента БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ) підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування

Розробник: Мирослава КУЛИНИЧ, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено:

Гарант ОПП Облік і оподаткування

Анна САФАРОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування

протокол № 7 від 13 січня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	07 Управління та адміністрування 071 Облік і оподаткування Облік і оподаткування Перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин / кредитів 180/6		Рік навчання – 2-й
		Семестр – 4-ий
		Лекції – 30 год.
ІНДЗ: немає		Практичні – 38 год.
		Самостійна робота – 38 год.
		Консультації – 14 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – Кулинич Мирослава Богданівна
Науковий ступінь – кандидат економічних наук
Вчене звання – доцент
Посада – доцент кафедри обліку і оподаткування
Контактна інформація: +38-066-960-53-61, Kulinych.Muroslava@vnu.edu.ua
Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Бухгалтерський облік (практичні рішення)» належить до циклу професійної підготовки за освітнім ступенем «Бакалавр». Бухгалтерський облік займає досить важливе місце в обліковому процесі. Поряд з іншими обліковими компонентами бухгалтерський облік дозволяє краще зрозуміти економічну суть і проблеми управління бізнесом. ОК передбачає набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок щодо практичних рішень в обліковому процесі на підприємствах промисловості, використовуючи при цьому сучасні наукові підходи.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента.

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента «Бухгалтерський облік (практичні рішення)» має за мету поряд із іншими ОК даного навчального плану допомогти майбутньому фахівцеві з обліку і оподаткування розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку та оподаткування, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов. Передумовами вивчення даної дисципліни є вивчені ОК «Менеджмент», «Макроекономіка», «Вступ до фаху», «Статистика», «Теорія економічної науки», «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» та інші.

Постреквізити. Вивчення освітнього компонента сприятиме кращому засвоєнню таких освітніх компонент як «Фінанси підприємств», «Звітність підприємств», «Фінансовий облік I, II», «Аналіз господарської діяльності», «Управлінський облік», «Аудит», «Облік і звітність в оподаткуванні» та інших.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента є вивчення принципів і системи побудови бухгалтерського обліку на підприємстві, набуття практичних навичок у формуванні облікової інформації, набуття навичок використання облікової інформації при прийнятті управлінських рішень.

Основними **завданнями** вивчення освітнього компонента є практичне втілення теоретичних основ бухгалтерського обліку; методичного інструментарію бухгалтерського обліку і його практичного застосування при систематизації облікових даних на основі національних стандартів обліку для забезпечення достовірною, повною і правдивою інформацією для потреб користувачів.

4. Результати навчання (компетентності).

Згідно з освітньо-професійною програмою здобувачі освіти в результаті вивчення освітнього компонента «Бухгалтерський облік (практичні рішення)» набудуть таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти обліку джерел засобів								
Тема 6. Облік власного капіталу	ЗК01 ЗК02 ЗК03 ЗК08	СК 03 СК10	ПР02 ПР03 ПР04 ПР05 ПР06 ПР08 ПРН17 ПРН20	[1-13]	4	лекція	Лекція-презентація	-
					4	практична	Усне опитування, тестування	2
					4	СР	Самостійна робота з НМЛ	1
					2	консультація		-
Тема 7. Облік зобов'язань	ЗК01 ЗК02 ЗК03 ЗК08	СК 03 СК10	ПР02 ПР03 ПР04 ПР05 ПР06 ПР08 ПРН17 ПРН20	[1-13]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					4	практична	Усне опитування, тестування	3
					4	СР	Самостійна робота з НМЛ	1
					2	консультація		-
Тема 8. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	ЗК01 ЗК02 ЗК03 ЗК04 ЗК05 ЗК08	СК 03 СК10 СК11	ПР02 ПР03 ПР04 ПР05 ПР06 ПР08 ПРН17 ПРН20	[1-13]	4	лекція	Лекція-презентація	-
					4	практична	Усне опитування, тестування	3
					4	СР	Самостійна робота з НМЛ	1
					2	консультація		-
Поточний контроль змістового модуля 2					Практичні заняття		8	
					Самостійна робота		3	
Модульна контрольна робота 2								20
Змістовий модуль 3. Практичні аспекти обліку витрат і доходів								
Тема 9. Облік витрат діяльності підприємства	ЗК01 ЗК02 ЗК03 ЗК04 ЗК05 ЗК08	СК 03 СК10 СК11	ПР02 ПР03 ПР04 ПР05 ПР06 ПР08 ПРН17 ПРН20	[1-13]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					4	практична	Усне опитування, тестування	3
					4	СР	Самостійна робота з НМЛ	1
					2	консультація	х	-
Тема 10. Облік доходів і фінансових результатів	ЗК01 ЗК02 ЗК03 ЗК04 ЗК05 ЗК08	СК 03 СК10 СК11	ПР02 ПР03 ПР04ПР05 ПР06ПР08 ПРН17 ПРН20	[1-13]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					4	практична	Усне опитування, тестування	3
					4	СР	Самостійна робота з НМЛ	1
					2	консультація		-
Тема 11. Фінансова звітність	ЗК01 ЗК02 ЗК03 ЗК04 ЗК05 ЗК08	СК 03 СК10 СК11	ПР02 ПР03 ПР04 ПР05 ПР06 ПР08 ПРН17 ПРН20	[1-13]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					4	практична	Усне опитування, тестування	2
					4	СР	Самостійна робота з НМЛ	1
					-	консультація		-
Поточний контроль змістового модуля 3					Практичні заняття		8	
					Самостійна робота		3	
Модульна контрольна робота 3								20
Загальна кількість балів								100

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять; опрацювання лекційного матеріалу; підготовку до усіх видів контролю, виконання індивідуального завдання.

Порядок виконання індивідуального завдання викладено у методичних рекомендаціях до самостійної роботи, розміщено за посиланням <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2961>

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3xyVDTk>).

Політика викладача щодо студента ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle, Office 365 (Teams) за погодженням із керівником курсу.

Під час вивчення освітньої компоненти при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме:

- за роботу на практичних заняттях;
- за виконання модульних контрольних робіт;
- за виконання завдання самостійної роботи.

Під час проведення підсумкових контрольних робіт передбачене оцінювання результатів навчання, які здобувач набув після опанування навчального матеріалу змістового модуля. Передбачено 3 модульні контрольні роботи, які можуть проводитися у формі:

- письмового тестування;
- письмового розв'язування практичних завдань аудиторно.
- письмового розв'язування завдань з використанням платформи Moodle, Office 365 (Teams);

Модульні контрольні роботи можуть бути проведені в синхронному режимі (як аудиторна контрольна робота) або асинхронному режимі (наприклад, засобами платформи Teams).

Викладач завчасно інформує здобувачів про терміни проведення, зміст та форму модульних контрольних робіт.

Політика викладача щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки на основі Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній т/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі українки (<https://bit.ly/3dquuuY>).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або ОПП.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента, заборонені.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3QNPrNT>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. Письмові роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Терміни ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (<http://surl.li/qctikb>). Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт:

- опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів;
- публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали;
- підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів;
- перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів;
- подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Дисципліна складається з трьох змістових модулів, форма контролю – екзамен. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. Поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
3. Модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Відповіді за поточним розв'язуванням задач оцінюються накопиченням балів за різні види робіт. За змістовий модуль виставляється арифметична сума із отриманих оцінок. Після змістових модулів проводяться модульні контрольні роботи.

Студенти відповідають на два теоретичні запитання, отриманого варіанту та розв'язують практичне завдання. Кожна модульна контрольна робота оцінюється у 20 балів.

Якщо здобувач освіти успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не менше, ніж 75 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання екзамену. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач освіти складає іспит у формі опитування (усного, письмового, тестового контролю тощо). При цьому на іспит виносяться 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Підсумкова семестрова оцінка при складанні іспиту визначається як сума арифметичної поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS. Зазначена оцінка заноситься до екзаменаційної відомості та індивідуального навчального плану студента.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань. Підсумкове опитування при проведенні іспиту оцінюється в 60 балів.

Студенту пропонується дати відповідь на 2 питання, кожне з яких оцінюється в 15 балів, розв'язати задачу, яка оцінюється в 25 балів та завдання – 5 балів.

У відомості та індивідуальному навчальному плані студента в графі «оцінка за національною шкалою» робиться запис «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Перелік питань до іспиту

1. Характеристика кількісних та якісних показників діяльності
2. Синтетичні і аналітичні рахунки для обліку забезпечення предметами праці
3. Оцінка предметів праці при придбанні
4. Ознаки групування витрат виробництва
5. Типові кореспонденції з обліку прямих виробничих витрат
6. Облік непрямих (загальновиробничих) витрат
7. Умови визнання реалізації продукції
8. Характеристика рахунків для обліку реалізації продукції
9. Типові кореспонденції з обліку реалізації продукції
10. Економічна суть основних засобів.
11. Класифікація і оцінка основних засобів.
12. Аналітичний і синтетичний облік основних засобів.
14. Документування операцій руху основних засобів.
15. Типові кореспонденції з обліку надходження основних засобів
16. Облік зносу, амортизації основних засобів
17. Типові кореспонденції обліку використання і вибуття основних засобів
18. Облік інших необоротних матеріальних активів
19. Облік нематеріальних активів
20. Типові кореспонденції руху нематеріальних активів
21. Облік інших необоротних активів

22. Визнання запасів та їх оцінка
23. Синтетичний і аналітичний облік руху виробничих запасів та його документальне оформлення
24. Інвентаризація виробничих запасів
25. Економічна сутність грошового обігу та розрахунків
26. Облік дебіторської заборгованості за товарними операціями
27. Облік розрахунків за нетоварними операціями
28. Облік готівкових коштів
29. Облік коштів на рахунку в банку
30. Облік зареєстрованого (пайового) капіталу
31. Облік додаткового та резервного капіталу
32. Облік неоплаченого та вилученого капіталу
33. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку)
34. Суть зобов'язань та їх оцінка
35. Облік довгострокових зобов'язань
36. Облік поточних зобов'язань
37. Економічний зміст заробітної плати, як об'єкта бухгалтерського обліку
38. Аналітичний облік розрахунків по заробітній платі
39. Синтетичний облік заробітної плати
40. Облік утримань із заробітної плати та нарахувань на заробітну плату.
41. Документування операцій за розрахунками з оплати праці.
42. Суть і визнання доходів і фінансових результатів
43. Облік доходів і фінансових результатів від операційної діяльності
44. Облік доходів і фінансових результатів від фінансової та іншої діяльності
45. Суть витрат, їх класифікація та оцінка
46. Облік витрат на виробництво продукції
47. Облік витрат періоду та витрат за елементами
48. Узагальнення даних обліку у звітності.
49. Баланс – звіт про фінансовий стан підприємства
50. Звіт про фінансові результати.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Закон України „Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р., № 996 XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua
2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями). Інструкція про застосування. К. : КНТ, 2009. 144 с.
3. Національні стандарти бухгалтерського обліку. [Електронний ресурс]. – <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>
4. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджено Міністерством фінансів України від 24.05.1995 р. № 88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.liga.net.
5. Бухгалтерський облік 1. Практичні рішення: конспект лекцій в схемах і таблицях: Навчальний посібник [Н. М. Малюга, В. М. Пархоменко] Київ: ТОВ «Видавництво «Консультант», 2017. 66 с.
6. Кулинич М. Б. Бухгалтерський облік. Практичні рішення : конспект лекцій. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2023. 164 с.
7. Кулинич М. Б. Бухгалтерський облік. Практичні рішення : методичні вказівки до практичної роботи. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2023. 42 с.
8. Кулинич М. Б. Бухгалтерський облік. Практичні рішення: методичні вказівки до самостійної. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 26 с.
9. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: навч. посіб. К. : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 520 с.
10. Плиса В. Й. Бухгалтерський облік: навчальний посібник для ст-ів ЗВО К. : Каравела, 2019. 560 с.:
11. What Are The Different Sources Of Theory In Accounting Research <https://statswork.com/blog/what-are-the-different-sources-of-theory-in-accounting-research/>
12. [Alicia Tuovila](https://www.investopedia.com/terms/a/accounting-theory.asp). Accounting Theory . 2021. <https://www.investopedia.com/terms/a/accounting-theory.asp>.
13. [Erlane K Ghani](#), [Mazurina Mohd Ali](#), [Nor Farizal Mohammed](#), [Kamaruzzaman Muhammad](#), [Nassr Saleh Mohamad Ahmad](#). Accounting Theory: Practical Application for Social Science Research (UUM Press). 20.05.2024 p. 360p.